

Visvairāk ziemāju sējumi apdraudēti Kurzemē un Zemgalē

Ziemāju sējumos problēmas var būt arī Latgalē

Iglaicīgā lietūs un nenokusušā sniega ietekme uz ziemāju sējumiem dažādās Latvijas teritorijās atšķiras, taču visvairāk ziemāju sējumi ir apdraudēti Kurzemē un Zemgalē, atzina eksperti.

Foto: pixabay.com

Lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības «VAKS» valdes priekšsēdētājs Indulis Jansons norādīja, ka nokrišņi, kas vērojami pēdējā nedēļā, nav labvēlīgi ziemāju sējumiem, taču dažādos Latvijas reģionos laika apstākļi ir krasi atšķirīgi. Vienlaikus viņš arī minēja, ka, piemēram, Latvijas ziemeļos vēl ir arī daudz platību, kuras klāj sniegs. «Noteikti būs tīrumi, kuros ziemāji būs nomocīti, jo augsnes virspusē ir liekais ūdens, kā arī ledus,» piebilda I. Jansons. Viņš prognozēja, ka patlaban problēmas varētu būt arī apmēram 30 % tīrumu Vidzemē un Latgalē, kur ir potenciāls veidoties sniega pelējumam, taču to būs iespējams

konstatēt tikai pēc sniega nokušanas. I. Jansons norādīja, ka pilnvērtīgu spriedumu par laika apstākļu ietekmi uz sējumiem pagaidām nav iespējams sniegt. «Ir bijuši gadi, kad tieši aprīļa kailsali pieliek punktu kādam ziemāju tīrumam,» viņš piebilda. Tikmēr biedrības «Zemnieku saeima» valdes priekšsēdētāja vietniece Maira Dzelkalēja-Burmistre pauda, ka, ņemot vērā, ka februārī nokrišņu daudzums vietām Latvijā pārsniedza normu, upes ir pārpildušas, appludinot arī laukus. Šāda situācija visbiežāk vērojama Kurzemē un Zemgalē. «Ja peļķes saglabāsies ilgstoši, ziemāji būs jāpārsēj,» prognozēja M. Dzelkalēja-Burmistre. ▮

Mežacūkām Latgalē atkal konstatēts Āfrikas cūku mēris

Saslimšana konstatēta Rēzeknes, Balvu, Krāslavas, Preiļu un Ludzas novadā

Pagājušajā nedēļā Pārtikas un veterinārais dienests 34 mežacūkām Latvijā konstatējis Āfrikas cūku mēri (ĀCM). Saslimšana konstatēta 12 mežacūkām Rēzeknes novadā, tostarp 11 mežacūkām Rēzeknes novada Ozolaines pagastā un vienai mežacūcai Rēzeknes novada Sakstagala pagastā. Tāpat vīruss noteikts septiņām mežacūkām Balvu novada Krišjāņu pagastā un septiņām mežacūkām Tukuma novadā, tostarp četrām mežacūkām Jaunpils pagastā un trim mežacūkām Džūkstes pagastā.

Slimība atklāta arī divām mežacūkām Krāslavas novada Asūnes pagastā, kā arī vienai mežacūcai

Preiļu novada Galēnu pagastā, Ludzas novada Puņķu pagastā, Jēkabpils novada Dunavas pagastā, Mārupes novada Salas pagastā, Talsu novada Ķūlciema pagastā un vienai mežacūcai Ventspils novada Zlēku pagastā. Līdz ar to mežacūku populācijā Āfrikas cūku mēris šogad Latvijā konstatēts kopumā 177 mežacūkām 21 novada 70 pagastos. Pārtikas un veterinārais dienests atgādina, ka cūkkopjiem aizvien jāievēro piesardzība un drošības prasības savās cūku novietnēs. Tā ir ļoti bīstama saslimšana, un mājas cūku novietnē, kurā slimība konstatēta, ir jānokauj viss ganāmpulks. ▮

Melnā zelta lielvalsts jeb kā saglabāt lauksaimniecisko ražošanu

Publicitātes foto

Lauksaimnieciskā ražošana rada lielu ietekmi uz vidi, tāpēc tiek meklēti risinājumi, kas samazinātu siltumnīcefekta gāzu emisiju apjomu un lauksaimniecības radīto vides piesārņojumu. Sabiedrībā Latviju pieņemts uzskatīt kā resursiem trūcīgu valsti, bet kokogļu rūpnīcas «Marienburg» (SIA KRK Vidzeme) valdes loceklis Andris Griķis Latviju dēvē par zelta lielvalsti bioogļu izmantošanas iespēju ziņā. Eiropas Zaļā kursa ietvaros lauksaimnieciskajā ražošanā gaidāmas vislielākās pārmaiņas, ņemot vērā ilgtspēju un atjaunojamo resursu izmantošanu tautsaimniecībā. «Atjaunojamo resursu ziņā Latvija ir lielvalsts, bet, runājot somu vārdiem, Ziemeļeiropā zelts ir melnā krāsā, un tā ir bioogle (bio-char). Somiem var piekrist, jo bioogļu izmantošana ir Eiropas lauksaimniecības perspektīva ne tikai tuvākā, bet arī tālākā nākotnē. Bioogles kā augsnes bagātināšanas līdzeklis spēj lauku saimniecībām nodrošināt klimata neitralitātes prasības, tādā veidā saglabājot nacionālo pārtikas ražošanu un sniedzot pārtikas piegādes drošību,» uzsvēra Andris Griķis. Bioogļu ražošana šobrīd ir viena no visstraujāk augošajām ražošanas apakšnozarēm pasaulē. Atbilstoši tirgus prognozēm bioogļu globālā tirgus apmērs, salīdzinot ar 2021. gadu, dubultosies un sasniegs divu miljardu vērtību 2026. gadā. Bioogles kā augsnes mēslojumu šobrīd pasaulē visplašāk iz-

manto ASV, kas patērē līdz pat 25 % globāli saražotās produkcijas, bet Eiropas Savienībā vislielākais produkcijas patēriņš ir Vācijā. «Marienburg» rūpnīca, kā pirmā ražotne Baltijā ir saņēmusi piedāvājumu no Somijas sadarbības partneriem iegādāties visu Alūksnē saražoto apjomu bez atlikuma, kas norāda uz nozares perspektīvu ne tikai pašmāju, bet arī tuvākos un tālākos eksporta tirgos. Bioogļu iestrāde tiek uzskatīta par vienu no daudzsološākajām tehnoloģijām siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai lauksaimniecībā. Bioogles ir specifiski izgatavots kokogļu veids, kas visplašāk tiek izmantots lauksaimniecībā, tiešā veidā palīdzot ne vien būtiski paaugstināt ražību, bet arī sasniegt klimata neitralitātes mērķus, kas iekļauti Eiropas Savienības Zaļā kursa nosacījumos. Ārvalstu komersantu interese par šo atjaunojamo resursu produktu ir saprotama, jo bioogļu iestrāde tiek uzskatīta par vienu no daudzsološākajām tehnoloģijām oglekļa uzkrāšanai augsnē un siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai lauksaimniecībā. Vienlaikus bioogles uzlabo augsnes auglību, piesaista mitrumu un samazina lauksaimniecības radītā piesārņojuma nokļūšanu ūdeņos. Kamēr Latvijā bioogles joprojām ir mazpazīstams produkts, tikmēr bioogļu globālais tirgus strauji attīstās, un 2021. gadā tas sasniegta miljarda ASV dolāru vērtību. Bioogles ir vērtīgs produkts, kas rodas, sadedzinot koksni. Tās ir iespējams lietderīgi izmantot lauksaimniecībā. Latvijas Universitātes Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātes pētnieku testi parāda, ka bioogli var izmantot augu augsšanas stimulēšanai. Bioogles iestrādājot augsnē, tiek sekmēta oglekļa piesaiste, kā arī pozitīvi ietekmētas augsnes īpašības. Bioogles granulas ir paredzētas augsnes ielabošanai. Tās ir paredzētas lietot papildus citiem mēslojumiem, lai palielinātu to efektivitāti, vai arī atsevišķi. Produkta efektivitāti nosaka ilgturība, pH koncentrācija, porainība, kopējās virsmas laukums, kas sekmē sorbcijas spēju. Produktam iespējams pievienot papildu piedevas, lai to pielāgotu dažādām augsnēm un uzlabotu produkta mehāniskās īpašības. ▮

Martā sākas konkurss skolēniem «Šodien laukos»

Marta sākumā jau septīto reizi notiks konkurss skolēniem «Šodien laukos», kas aicina bērnus un jauniešus pilnveidot izpratni par lauksaimniecību, mežsaimniecību un zivsaimniecību, dodoties dabā un pildot dažādus uzdevumus. Konkurss notiks trīs vecuma grupās visa gada garumā sociālo tīmekļu vietnēs Facebook un Instagram, kā arī mājaslapā laukutikls.lv, kur no marta būs atrodams arī katra posma atsevišķs nolikums. Pirmie konkursā no marta sākuma līdz maija beigām varēs piedalīties skolēni vecumā no 12 līdz 16 gadiem, piedaloties individuāli vai kā klase/ kolektīvs. Katram mēnesim būs noteikta lielā tēma: par laukiem, mežiem vai ūdeņiem, kuras ietvaros tad arī izsludinās mēneša lielo uzdevumu. Marta konkurss sāksies ar tēmu «Lauki». Katra uzdevuma izpildei būs noteikts laika ierobežojums, par katru izpildīto uzdevumu žūrija piešķirs punktus, kas konkursā summēsies, tā nosakot uzvarētāju. Trīs mēnešu laikā būs arī papilduzdevumi, lai varētu iegūt papildpunktus un virzīties tuvāk uzvarai. Individuālos dalībniekus un klases/ kolektīvus vērtēs atsevišķi. Pieteikties dalībai konkursā var visā tā norises laikā. Konkursa noslēgumā 3 labākie individuālie un 3 veiksmīgākās klases/ kolektīvi saņems balvas. Nākamais konkursa posms sāksies jūlijā, tajā piedalīties varēs mazākie – 3 līdz 7 gadu veci bērni. Arī šeit startēt varēs kā individuāli, tā pirmsskolas izglītības iestādes grupiņas komandā. Konkursa trešais posms 8 līdz 11 gadus veciem bērniem notiks novembrī. Atšķirībā no pirmajiem konkursa posmiem šajā piedalīties aicināti tikai individuālie dalībnieki. ▮

Par notriektiem un kritušiem dzīvniekiem jāziņo lietotnē «Mednis»

Ar Latvijā radītās lietotnes «Mednis» starpniecību ikviens var ziņot par uz ceļa notriektiem un kritušiem medījamajiem dzīvniekiem. Šī lietotne ir savienota ar Valsts meža dienesta (VMD) informācijas sistēmu «Meža valsts reģistrs». Dienests ar lietotnes starpniecību saņemto informāciju izvērtē, apstrādā un reģistrē faktu par bojā gājušo dzīvnieku, kā arī pieņem lēmumu par tālāko rīcību ar bojā gājušo dzīvnieku. Saņemta informācija ir nozīmīga ne tikai meža dienestam dzīvnieku populācijas stāvokļa novērtēšanai, bet arī satiksmes organizācijas plānošanai valsts ceļu tīklā, pieņemot lēmumus par ceļa zīmju uzstādīšanu un citām infrastruktūras izmaiņām satiksmes drošības uzlabošanai. Lietotne «Mednis» bez maksas pieejama gan Android, gan iOS ierīcēm. Lai paziņotu par notriektu vai kritušu dzīvnieku, lietotnē jāatver sadaļa «Novērojumi», tālāk jāizvēlas veids «Bojā gājis», jāatzīmē dzīvnieka suga un cita norādītā informācija. Tāpat nepieciešams augšupielādēt bojā gājušo dzīvnieka fotoattēlu. Jāņem vērā – par bojā gājušo dzīvnieku jāziņo, atrodoties tieši notikuma vietā, jo lietotne automātiski nolasa tālruna atrašanās vietas koordinātes. Līdz ar to mobilajā telefonā jābūt iespējotai atrašanās vietas noteikšanas funkcijai. Ja «Medņa» lietotājs ir mednieks, viņš lietotāja profilam var piesaistīt savu VMD kontu, un profils tiks personalizēts, pārējiem lietotājiem profils ir anonīms. Tomēr jāatceras, ka paziņošana lietotnē «Mednis» par notriektu dzīvnieku nenozīmē paziņošanu Valsts policijai par notikušo ceļu satiksmes negadījumu. 2021./2022. gada medību sezonā līdz 21. februārim meža dienests ir reģistrējis 2128 notriektus un 394 kritušus dzīvniekus. Dienests arī atgādina, ka notriektu dzīvnieku nedrīkst ņemt līdzi – šāda rīcība ir klasificējama kā medību produkcijas piesavināšanās, un par to ir piemērojams sods. Vienlaikus lietotnē «Mednis» var ziņot arī par tieši novērotiem dzīvniekiem un to klātbūtnes pazīmēm, dzīvnieku nodarītajiem postījumiem lauksaimniecībā izmantojamās zemēs, mežā un infrastruktūrai. Lietotni «Mednis» savā mobilajā tālrunī var lejuplādēt dienesta mājaslapā vmd.gov.lv. ▮

